

Eigenschappen van vissen die we regelmatig vangen

Blankvoorn

Minimum maat in Vlaams Gewest: 15 cm
Lengte na 1 jaar: 6 cm
Lengte na 4 jaar: 20 cm
Maximale lengte: 45 cm
Paaitijd: mei-juni bij min. watertemperatuur $\pm 15^{\circ}$ C.

Waar zit de blankvoorn?

- zit in praktisch alle waters
- nog steeds meest voorkomende vis in onze waters

Wat is het beste aas voor de blankvoorn?

Maden, vere de vase, casters, gekookte hennep, gekookte tarwe....

De blankvoorn is een uitstekende vis voor de hengelaars.

Baars

Minimum maat in Vlaams Gewest: vrij
Lengte na 1 jaar: 7 cm
Lengte na 4 jaar: 25 cm
Maximale lengte: 60 cm
Paaitijd: maart-april bij min. watertemperatuur $\pm 12^{\circ}$ C.

Waar zit de baars?

- houdt van helder water (kunnen goed zien)
- jagen vaak in grote groepen
- in de winter vaak op grote diepte

Baars is een roofvis en eet vooral kleine visjes.

Voortplanting in een jaar is sterk afhankelijk van de watertemperatuur in het voorjaar.

Brasem

Minimum maat in Vlaams Gewest: vrij
Lengte na 1 jaar: 7 cm
Lengte na 4 jaar: 25 cm
Maximale lengte: 90 cm
Paaitijd: mei-juli bij min. watertemperatuur $\pm 15^{\circ}$ C.

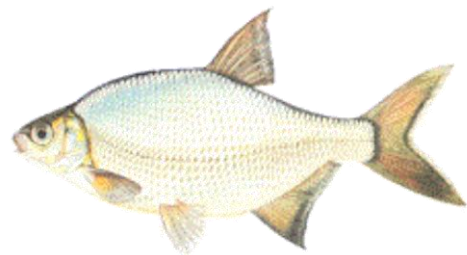
Waar zit de brasem?

- houdt niet van helder water
- houdt van water tussen de 20° en 28° C
- zit het liefst tegen de bodem

Beste aas: maden, pieren, dikke vere de vase of gekookte tarwe, maïs.

Belangrijke vis voor de wedstrijdvisser.

Kolblei

Minimum maat in Vlaams Gewest: vrij
Lengte na 1 jaar: 6 cm
Lengte na 4 jaar: 20 cm
Maximale lengte: 40 cm
Paaitijd: juni-juli bij min. watertemperatuur $\pm 17^{\circ}$ C.

Waar zit de kolblei?

- grindplassen
- vrij veel voorkomend

Wat is het beste aas voor de kolblei?

In het voorjaar vooral vere de vase en maden

In de zomer zijn ze dol op waterslakjes, casters, tarwe

In het najaar hebben ze liefst kleine pieren

In de winter eten ze praktisch niets

De kolblei is zeker een mooie sportvis.

De viswijze is nagenoeg dezelfde als voor de brasem.

Zeelt

Minimum maat in Vlaams Gewest: 25 cm
Lengte na 1 jaar: 5 cm
Lengte na 4 jaar: 12 cm
Maximale lengte: 60 cm
Maximale leeftijd: worden zelden ouder dan 15 tot 20 jaar
Paaitijd: mei-augustus bij watertemperatuur van min. 18° C

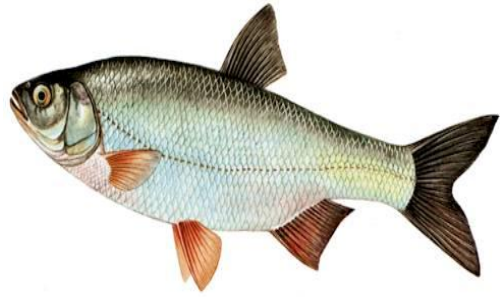
Waar zit de zeelt?

- liefst aan de bodem (kan niet tegen zonlicht)
- worden meestal gevangen op onze vijvers

Wat is het beste aas voor de zeelt?

Zeelt kan je met zowat alle aas vangen.

Winde

Minimum maat in Vlaams Gewest: 25 cm
Lengte na 1 jaar: 8 cm
Lengte na 4 jaar: 25 cm
Maximale lengte: 80 cm
Paaitijd: april-juli bij min. watertemperatuur $\pm 10^{\circ}$ C.

Waar zit de winde?

- houdt van langzaam stromend of stilstaand water
- de winde wordt sporadisch gevangen

Wat is het beste aas voor de winde?

Made, dikke vere de vase, caster en een pieren.

De winde is een uitstekende vis voor de vliegvissers.

Rietvoorn

Minimum maat in Vlaams Gewest: 15 cm
Lengte na 1 jaar: 6 cm
Lengte na 4 jaar: 20 cm
Maximale lengte: 45 cm
Maximale leeftijd: 15 tot 20 jaar
Paaitijd: mei-juli bij min. watertemperatuur $\pm 15^{\circ}$ C.

Waar zit de rietvoorn?

- plassen met vrij helder water en veel waterplanten
- meestal aan de oppervlakte dicht bij de oever.

Wat is het beste aas voor de rietvoorn?

Rietvoorns hebben graag waterlarven.

Maar ze zijn ook te vangen met maden, casters, tarwe, maïs, pieren enz.

Paling

Maximale lengte: mannetje 50 cm ; vrouwtje 120 cm

Waar zit de paling?

Paling komt voor in alle waters.

De geheimen van de paling?

De paling gaat paaien in de **Sargassozee** tussen Amerika en Afrika zo een 6000 km ver. (zeer diepe zee: 3000 meter)

Als de paling gaat paaien verandert hij in een schieraal.

De kleur verandert en inwendig ontwikkelen zich de geslachtsorganen.

De schieraal zal vanaf zijn vertrek tot hij gaat paaien totaal niets meer eten (kunnen 3 jaar zonder voedsel leven).

Als de eitjes zijn uitgekomen, zijn het kleine vrij platte larfjes.

Als ze de kusten bereiken zijn ze al 10 cm (glasaltjes) en gaan ze op zoek naar zoet water.

Palingen doen er meer als een jaar over eer ze bij ons arriveren en zijn dan ongeveer 20 cm.

Karper

Minimum maat in Vlaams Gewest: 30 cm
Ook karpers groter dan 60 cm moeten worden teruggezet
Lengte na 1 jaar: 15 cm
Lengte na 4 jaar: 43 cm
Maximale lengte: 120 cm (25 kg)
Paaitijd: juni-juli bij min. watertemperatuur $\pm 18^{\circ}$ C.

Waar zit de karper?

- komt in bijna alle waters voor

Soorten karpers :

- schubkarpers met regelmatige schubben
 - spiegelkarpers met onregelmatige verspreide schubben
 - lederkarpers die vrijwel zonder schubben is
 - rijenkarper met één rij schubben over de zijlijn
- Karpers zijn bijzonder sterke sportvissen, wat de karpervisserij heel populair maakt.

Snoek

Minimum maat in Vlaams Gewest: onmiddellijk terug zetten!

Lengte na 1 jaar: 20 cm
Lengte na 4 jaar: 63 cm
Maximale lengte: 150 cm

Paaitijd:

- maart-april in ondiep water ± 50 cm diepte
- watertemperatuur moet min. $\pm 8^{\circ}$ C. zijn.

Waar zit de snoek?

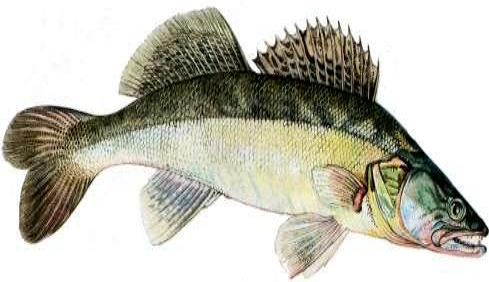
- houdt van helder water
- liefst in omgeving van waterplanten
- komt in vrijwel alle waters voor

Wat eet een snoek?

Vrijwel alleen vissen.

Elke gevangen snoek moet onmiddellijk op hetzelfde water worden vrijgelaten.

Snoekbaars

Minimum maat in Vlaams Gewest: 40 cm
Lengte na 1 jaar: 15 cm
Lengte na 4 jaar: 50 cm
Maximale lengte: 130 cm
Paaitijd: mei-juni bij min. watertemperatuur $\pm 12^{\circ}$ C.

Waar zit de snoekbaars?

- houdt niet van helder water
- houdt van water boven de 20° C.
- komt tegen de avond en nacht jagen langs de oever
- zit graag tegen heuvels in grote plassen
- in de winter vaak op grote diepte (kan tot zelfs 50 m)

Wat eet een snoek?

Meestal visjes

Eerste snoekbaarsvangst: rond 1900

Voortplanting in een jaar is sterk afhankelijk van de watertemperatuur in het voorjaar.

Kroeskarper

Minimum maat in Vlaams Gewest: vrij
Lengte na 1 jaar: 4 cm
Lengte na 6 jaar: 20 cm
Maximale lengte: 50 cm
Paaitijd: juni-juli bij min. watertemperatuur $\pm 15^{\circ}$ C.

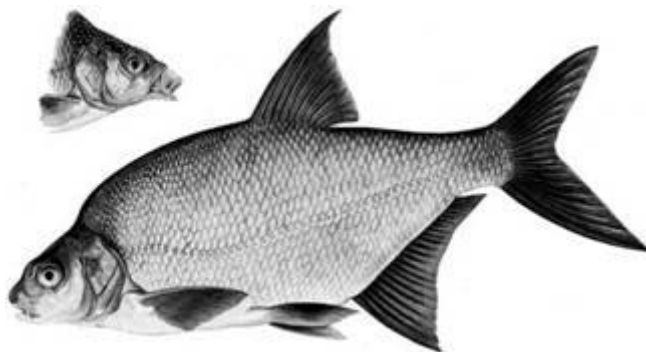
Waar zit de kroeskarper?

- plassen met vrij veel waterplanten
- de kroeskarper komt vrij zelden voor

Wat is het beste aas voor de kroeskarper?

Kroeskarpers hebben graag waterlarven maar ze zijn ook te vangen met maden, casters, tarwe, pieren enz.

Info voor het vissen op brasem

1. Wat?

Brasem is een vis die vooral dicht bij de bodem te vinden is. Als het niet te diep is, verradert hij zijn aanwezigheid door de kleine gasbelletjes, die uit de bodem opstijgen. Hierbij stofzuigt en zeeft hij als het ware de bovenste bodemlaag door zijn uitstulpbare bek. De mannetjes vertonen paaiuitslag tijdens het voortplantingsseizoen (mei-juli). Vooral in de paaitijd komt de brasem voor in grote scholen. Daar de eileg niet enkel gebeurt op waterplanten, maar op alle mogelijke uitsteeksels in het water, geeft zijn voortplanting geen problemen en komen er steeds meer brasems in onze waters. Maximum lengte : 80-90cm. De groeisnelheid in het eerste jaar is 5 tot 7 cm. De brasem is na 6 tot 7 jaar geslachtsrijp, de maximale leeftijd is 15 jaar.

2. Hoe eet een brasem ?

Een brasem eet vooral voedsel dat ligt op de bodem, dit kan je al zien aan de stand van zijn lippen. De lippen zijn naar onder gericht, een kenmerk voor vissen die hun voedsel van de bodem opnemen. De brasem is van nature een redelijk langzame vis, daarom is het dus van groot belang dat je het aas stil op de bodem kan aanbieden. De brasems zitten vaak op je visplek, maar ze vangen is soms een probleem. Als je voer hebt met een grote werking en zo een gedeelte terug stijgt naar het oppervlakte, dan gaan de brasems dit in de beginfase graag na en zijn ze moeilijk op de grond te vangen. Daarom kan je voor het vissen op brasem, beter voer nemen dat niet veel meer werkt. Dit kan je bereiken door je voer de dag voor de vispartij al op vochtigheid te brengen.

3. Wat eet een brasem ?

EIWITTEN (of PROTEÏNE) : De eiwitbehoefte van vissen is 2 tot 4 maal zo hoog als die van warmbloedige dieren. Het voedsel mag zelfs 30 à 55% eiwit bevatten. De eiwitbehoefte is sterk afhankelijk van de groeisnelheid, welke toeneemt bij hogere watertemperatuur. Tijdens de seksuele rijping is voor de aanmaak van geslachtsproducten veel eiwit nodig. Als je visvoer maakt voor brasem en karpers moet men er dus altijd op letten dat men producten neemt met een hoog eiwitgehalte (zeker heel goed in de paaitijd). Producten met een hoog proteïnegehalte zijn o.a. babycorn, sojameel, eipoeder, vismeel.... De meeste kant en klare brasem- en karpervoeders bevatten overigens een vrij hoog eiwitgehalte.

KOOLHYDRATEN: Dit zijn de energieleverende stoffen. Vissen kunnen koolhydraten nauwelijks opslaan en sommige koolhydraten kunnen vissen slecht verteren. Brasem en karpers kunnen onder de vissen het beste koolhydraten verteren. Een koolhydraat als glucose (druivensuiker) kunnen brasems en karpers redelijk goed verteren. Hierdoor zijn brasem en karpers ook meer verzot op zoetheid, dan andere vissoorten.

VETTEN : Ook vetten en natuurlijke olie leveren na verbranding energie voor bewegingen. Omdat de lichaamstemperatuur vrij laag is kunnen vissen alleen vetten benutten met een laag smeltpunt. Voor de brasemvisserij is deze groep van voedsel van weinig belang. Voor voorn zijn hennep en arachide de voornaamste leveranciers van vetten.

4. De brasem is een warmteminnende vissoort

De lichaamstemperatuur van de vissen is niet constant zoals bij een mens. Bij vissen richt de temperatuur zich naar de omgevingstemperatuur. Ze groeien enkel als de watertemperatuur hoog genoeg is, wat wil zeggen dat ze dan ook meer voedsel gaan opnemen en zich meer gaan bewegen. Voor een brasem ligt dit gunstigste temperatuurgebied vrij hoog bij watertemperaturen tussen 20 en 28 graden Celsius. Het zuurstofverbruik ligt echter ook het hoogst bij deze temperaturen. Heeft het water nu een laag of dalend zuurstofgehalte dan neemt de activiteit van de vis af. Hoe kleiner de vis, hoe hoger hun zuurstofbehoefte is.

5. De brasem houdt van een constante watertemperatuur

De brasem heeft graag vrij warm water. De brasem is heel gevoelig voor temperatuurschommelingen. Een temperatuursdaling van slechts enkele graden kan al aanleiding geven dat de brasem enkele dagen na elkaar gewoon niets eet. Als het weer zich stabiliseert dan gaat hij weer stilaan aan het azen. Je kan er dus van uit gaan dat de brasem goed bijt als het weer standvastig is en dat de temperatuur constant vrij hoog is en blijft.

6. Het reukorgaan bij de brasem

Vissen hebben voor op de kop 2 reukgroefjes, waarmee ze stoffen kunnen waarnemen. Deze reukgroefjes komen niet in de bek uit, zoals bij zoogdieren. Ze worden dus niet gebruikt voor de ademhaling. Voor de brasem is het reukorgaan zeer belangrijk.. Daarom wordt aan brasemvoer altijd meer aandacht besteed aan de geurstoffen.

7. Hoe zit het met de brasem op onze vijvers?

Onze vijvers zijn over het algemeen vrij diep. Waar ze minder diep zijn gaat het water sneller opwarmen. Omdat het water sneller opwarmt komt de brasem hier graag naar toe. Maar een brasem schuwt een sterke lichtinval. Is het water troebel, wat dikwijls is omdat er steeds baggerwerken plaats vinden, dan blijft de brasem graag op deze lage waterdieptes zitten. In periodes dat het water zuiver is, zoals bijvoorbeeld in de verlofperiode, dan trekken de brasems liever naar de diepere plaatsen. In een periode dat het bijna niet waait, wordt het water over het algemeen ook zuiverder.

Over het algemeen bijten de brasems het beste bij NW wind en vrij troebel water. En hoe warmer de zomer, hoe beter de vissen bijten!

Natuur en temperatuur

De natuur heeft een grote invloed op het eetgedrag van de vissen

Hoe komt het dat de ene dag de vissen goed bijten en de andere dag bijna niets te vangen is? De natuur heeft in ieder geval een grote invloed op het bijten van de vissen. De Nederlander Rein Rutten stelde een tabel op met diverse natuurinvloeden. Op een visdag tel je de punten van onderstaande gegevens op. Hoe hoger de punten liggen, hoe beter de vissen zouden moeten bijten. Natuurlijk spelen ook nog andere factoren een grote rol. Maar probeer het zeker eens uit. Onthoud : Hoe meer punten, hoe beter voor de visvangst.

GESTALTE VAN DE MAAN

Nieuwe maan (1p), Eerste kwartier (2p), Volle maan (3p), Laatste kwartier (4p).

STAND VAN DE BAROMETER

Laag (1p), Stijgend (2p), Hoog en constant (3p), Zakkend (4p).

WINDRICHTING

Noord (1p), Oost (2p), Zuid (3p.), West (4p).

TEMPERATUUR VAN HET VISWATER

Tegen het vriespunt (1p), Koud (2p), Warm (3p), Normaal (4p).

TEMPERATUUR VAN DE LUCHT

Guur en koud (1p), Warm (2p), Zacht (3p), Gematigd (4p).

BEWOLKING

Onweer (1p), Zwaar bewolkt (2p), Onbewolkt (3p), Licht bewolkt (4p).

KRACHT VAN DE WIND

Stormachtig (1p), Windstil (2p), Kalm (3p), Briesje (4p).

HELDERHEID VAN HET WATER

Dik water? (1p), Normaal (2p), Helder (3p) en beetje troebel (4p).

Tip: in de winter en vroege voorjaar zijn de vangsten bijna altijd minder dan in de zomer en herfst. Dit heeft vooral met de watertemperatuur te maken. Als je in de zomer en herfst gaat vissen, dan kan je echt rekening houden met bovenstaande weersinvloeden. Probeer het maar eens uit.

Watertemperatuur bepaalt hoe de vissen leven

De temperatuur heeft bij de koudbloedige vissen vooral invloed op het verloop van levensprocessen. Anders dan bij zoogdieren en vogels, die een constante lichaamstemperatuur hebben, daalt bij vissen de lichaamstemperatuur wanneer de omgevingstemperatuur daalt. Daardoor komt ook de stofwisseling op een laag pitje te staan. Vissen in koud water zijn dan ook weinig actief, verbruiken daardoor weinig energie en nemen weinig voedsel op. We kunnen dus stellen dat hoe warmer het weer is, hoe beter de vissen zullen bijten. Voor blankvoorn ligt de beste watertemperatuur tussen de 15 en 20° C, terwijl dit voor brasem nog enkele graden hoger ligt. Hierdoor staat ook de groei van vissen in onze zoete binnenwateren gedurende de koude maanden stil. Veel vissoorten, zoals de blankvoorn, de brasem en de baars, zoeken in het najaar en winter diepere plaatsen op. Omdat de temperatuur daar tamelijk constant is (ca. 4°C), kunnen ze in een toestand van rust de winter doorkomen. Er zijn echter ook

vissoorten die min of meer bestand zijn tegen tijdelijke bevrozing: ze kunnen door speciale aanpassingen zelfs overleven in bevroren modder (bijvoorbeeld de zeelt). In ondiep, opwarmend water kunnen eieren en larven snel tot ontwikkeling komen. Daarom zullen vissen, naarmate het voorjaar kouder is, later tot paaien komen.

De watertemperatuur beïnvloedt ook het zuurstofgehalte en de bestaansmogelijkheden van waterplanten en andere organismen (= voedsel). Dit heeft indirect invloed op de leefomstandigheden van vissen. Als het water te koud is dan groeien de vissen ook bijna niet.

Watertemperatuur bepaalt wanneer vissen paaien

De watertemperatuur bepaalt wanneer een vis gaat paaien (eitjes afzetten). Ieder soort vis heeft zo zijn eigen minimum watertemperatuur nodig voor te paaien.

Snoek 6-14° C: februari-maart-april

Baars 8-14° C: maart-april-mei

Snoekbaars 10-14° C: april-mei-half juni

Brasem 14-17° C: half april tot half juli

Blankvoorn 12-17° C; mei-juni-half juli

Bliek 14-17° C: mei-juni-half juli

Kopvoorn 9-19° C: half mei-juni-half juli

Rietvoorn 15-19° C: half mei-juni-juli

Karper 16-20° C: juni-juli-half augustus

Zeelt 18-20° C: juni-juli-half augustus

Het is heel belangrijk dat als het goed weer wordt in de paaitijd en de watertemperatuur oploopt, de temperatuur ook voldoende tijd hoog genoeg blijft. Indien de temperatuur plots weer zou dalen, dan komen in verhouding veel minder eitjes uit. 2002 en 2003 jaar waren een uitstekend jaar voor de vissen, omdat het weer goed bleef.

Waarom paaien roofvissen eerder dan andere witvissen?

Eerst paaien de roofvissen. In de natuur is het zo geregeld dat deze roofvissen al flink zijn gegroeid als de witvissen uit het eitje komen. Op die manier kunnen ze in het eerste levensjaar al het broed van de witvissen beginnen op te eten. Indien het voorjaar heel lang koud blijft en de temperatuur dan plots fel stijgt, dan kan het voorkomen dat de paaitijd zowat gelijk komt te liggen. In zo een jaar hebben de kleine roofvisjes het vaak moeilijk om te overleven.